

Zwitserse munitieleveranties
aan Indonesië.

Handwritten notes:
Z. F. K. B. & B.
V. N. G. S.
Luchtmacht
PC 2

Handwritten: Washington
151009-8219 GS
173956
C. J. J. J. J.

Bern, 20 oktober 1950.

GEHEIM

Handwritten: B

Naar aanleiding van Uwer Excellentie's telegrammen no. 13 en 14, resp. dd. 13 en 17 dezer, hogergenoemd onderwerp betreffend, heb ik de eer Haar het volgende mede te delen.

Op 16 dezer had ik een onderhoud met de Heer Kohli, Secretaris-Generaal van het Politieke Departement alhier, over het eerstbedoelde telegram, waarbij ik namens de Nederlandse Regering ernstige bezwaren maakte tegen leveringen als de onderhavige. De Heer Kohli antwoordde mij, dat hij meende te weten waarover het ging. Er was hoogstwaarschijnlijk sprake van een "ancienne commande", waarvoor de "autorisation de fabrication" reeds gegeven was vóór de anti-Nederlandse troebelen in Indonesië aanvingen en overigens een logisch gevolg was van de Zwitserse levering van kanonnen, die eveneens aan een en ander zou zijn voorafgegaan.

De leveringen uit bedoelde hoofde zouden nu waarschijnlijk ophouden, voegde mijn zegeman daaraan toe met de gelijktijdige opmerking, dat de Zwitserse wapenindustrie toch ook geld verdienen moest. Hiertegen merkte ik op, dat het niet bepaald nodig leek hetzelfde juist op dit, tegen een Nederlands belang gericht, terrein te doen geschieden.

Meer echter verbaasde mij de uitlating van de Secretaris-Generaal, dat hij uit goede bron vernomen had, dat Nederland zelf eveneens wapens en munitie aan

Aan Zijne Excellentie de Heer
Minister van Buitenlandse Zaken,
's-Gravenhage.

-Indonesië-

20 oktober 1958.

BERN

Indonesië leverde, welk standpunt ik van de hand wees als zijnde m.i. van elke grond ontbloot. Niettemin drong de Heer Kohli er op aan, dat ik bij Uwe Excellentie hieromtrent inlichtingen zou inwinnen en hem inlichtte. Zijnerzijds zou hij naar de verschepingen van de vrachtboot "Darmstadt" uit Brest informaties vragen en mij het resultaat daarvan mededelen.

Het gesprek kwam daarna op de Amerikaanse wapenleveringen aan Indonesië. In dit verband merkte de Heer Kohli op, dat de Zwitserse regering niet over dezelfde machtsmiddelen beschikte als de Amerikaanse om de Indonesiërs de belofte af te dwingen de in casu geleverde wapens niet voor agressieve doeleinden tegen Nieuw-Guinea te gebruiken. Ik antwoordde de Heer Kohli, dat deze omstandigheid mij een reden te meer leek om dergelijk wapentuig dan niet aan Indonesië te leveren. Hierop reageerde hij niet.

Hedenochtend bezocht ik naar aanleiding van Uwer Excellentie's telegram dd. 17 dezer de Heer Kohli opnieuw, thans zeer ernstige bezwaren opperend tegen de levering der HS vliegtuigraketten aan Indonesië. De Heer Kohli reageerde slechts met de vraag of ik hem reeds inlichtingen kon verschaffen omtrent Nederlandse wapenleveranties aan deze Republiek.

Ik antwoordde hem, dat ik zijn vraag van 16 dezer weinig gegrond achtte en overigens heden gezonden was om over Zwitserse wapenverkopen aan Indonesië te spreken welke vaststonden en niet over Nederlandse, die m.i. nooit hadden plaats gehad, hetgeen de Heer Kohli een glimlach ontlokte en de belofte deze zaak zo spoedig mogelijk te zullen onderzoeken en mij te zullen berichten.

De opmerkingen van de Heer Kohli in aanmerking nemend en de Zwitserse dubbeltjes-vóór-alles-geest kennende, zou het mij verwonderen indien deze regering er toe te

-bewegen-

20 oktober 1958.

BERN

bewegen ware een uitvoerembargo van wapenen en munitie naar Indonesië uit te vaardigen.

Wellicht zou Uwe Excellentie mij in staat willen stellen de Heer Kohli officiëel van antwoord te dienen op diens vraag betreffende beweerde Nederlandse wapenleveringen aan Indonesië.

De Ambassadeur,

w.g. J. Snouck Hurgronje.